

Prof. MARIJANA GUŠIĆ I dr. JELKA RADAUŠ RIBARIĆ - RAVNATELJICE ETNOGRAFSKOG MUZEJA U ZAGREBU

IM 32 (1-2) 2001.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

NERINA ECKHEL □ Etnografski muzej, Zagreb

Djelovanje Etnografskog muzeja u Zagrebu od osnivanja 1919. godine do naših dana uveliko je ovisilo o profilu stručnjaka koji su u njemu bili zaposleni, kao i o osobnosti direktora, odnosno ravnatelja koji su ga vodili. Osrvući se unatrag, možemo reći da je kroz muzej prošla čitava plejada stručnjaka različitog profila stručno-znanstvenog obrazovanja i strukovnog interesa. Spomenimo samo neke od njih: trgovca Solomona Bergera, osnivača i prvog ravnatelja, povjesničara umjetnosti Vladimira Tkaličića, muzikologa Božidara Široku, akademsku slikaricu Zdenku Sertić, povjesničare, lingviste, folkloriste, kao i veći broj etnologa, među kojima je jedan od prvih zaposlenih bio prof. dr. Milovan Gavazzi, Nestor hrvatske i svjetske ethnologije i učitelj mnogih kasnijih generacija etnologa muzealaca. Većim zapošljavanjem etnologa u muzeju, što se događa u godinama nakon II. svjetskog rata, povećava se ujedno i broj žena zaposlenih u muzeju, jer je studij ethnologije kao društvene znanosti očigledno više privlačio žensku populaciju. Predugo bi trajalo nabranjanje svih žena zaposlenih u muzeju, stoga među njima izdvajamo one koje su se, uz rad u svojoj struci, okušale i u ulozi direktora, odnosno ravnatelja ustanove. U povijesti Etnografskog muzeja u Zagrebu to su bile prof. Marijana Gušić i dr. Jelka Radauš Ribarić.

Školovanje vezano je uz Zagreb, gdje je nakon završetka liceja i Klasične gimnazije 1919. godine upisala studij povijesti i geografije na Filozofskom fakultetu. Diplomirala je 1924. godine. Veliku ulogu u njezinu životu i radu imao je njezin suprug dr. Branimir Gušić, otorinolaringolog, antropogeografi, prirodoslovac i planinar. Prvo zaposlenje vodi je u Sušak, gdje od 1924. do 1927. radi kao gimnaziski predmetni učitelj i suplent, a nakon povratka u Zagreb nastavlja rad kao gimnaziski profesor do 1940. godine. Zbog aktivnosti u antifašističkom pokretu tijekom 1942. godine više je puta zatvarana, a 1943. čak deportirana u Beč. Nakon oslobođenja vratila se u Zagreb, gdje je 1946. godine postavljena za direktoricu Etnografskog muzeja. Na toj dužnosti ostaje do 1964., kada je umirovljena u zvanju višeg znanstvenog suradnika. Dok je bila direktorica, a i kasnije, svojom je aktivnošću vezana uz još nekoliko važnih institucija. Tako je od 1949. bila suradnicom JAZU u Odboru za narodni život i običaje; od 1963. do 1974. vodi Etnološki zavod Akademije, a bila je i članicom Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije od 1962. do 1981. godine.

No, vratimo se mujejskom radu prof. Marijane Gušić. Ravnateljstvo preuzima u nezahvalno poslijeratno vrijeme, kada za djelatnosti u području kulture, na žalost, nije bilo dovoljno sredstava, a zadaci su bili veliki. Trebalo je, u prvom redu obnoviti stalni postav jer su izlošci iz starog postava tijekom Drugog svjetskog rata bili sklonjeni na sigurno. Zatim, bilo je potrebno, uz stručni rad u muzeju, intenzivirati terenska istraživanja i otkup sačuvane

sl. 1 Direktorica Marijana Gušić (prva lijevo) i kustosica Jelka Ribarić (treća desno) u radnim prostorima Muzeja 1947. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

sl. 2 Direktorica Marijana Gušić (sjedi u sredini) prilikom otkupa grada u Muzeju 1956. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

**MARIJANA GUŠIĆ - DIREKTORICA MUZEJA U
RAZDOBLJU 1946. - 1965.** Marijana Gušić (djevojački Heneberg) rođena je 18. veljače 1901. godine u Zagrebu, gdje je i umrla 6. veljače 1987. godine. I cijelo njezino

sl. 3 Nošnja iz Istre, dio stalnog postava, 1955. - 1968. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

sl. 4 Dio vaneuropske zbirke iz stalnog postava 1955. - 1968. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

grade. Dotadašnja tri stalna postava, od vremena osnivanja Etnografskog muzeja 1919. godine, bila su koncipirani na principu izlaganja zbirki, moglo bi se reći svih predmeta svake zbirke. Predmeti su izlagani u glomaznim centralnim vitrinama, vitrinama uza zidove prostorija i stubišta, na manekenima i u slobodnom prostoru. Stoga su muzejske dvorane više nalikovale depoima nego izložbenom prostoru. Izuzetak su bili prikazi unutrašnjosti seoskih kuća ili koliba.

Na izradi koncepcije novog postava pod vodstvom prof. Marijane Gušić sudjeluje i tim stručnjaka zaposlenih u muzeju. Nedostatak novaca prisilio ih je da se u tehničkoj realizaciji nove izložbe koriste nekim od vitrina, postamenata i manekena iz prošlih postava, uz neznatne konstrukcijske izmjene. Koncepcijski je ipak učinjen pomak. Izložena grada prvi je put svrstana po obilježjima etnografskih kulturnih zona: panonskoj, dinarskoj i jadranskoj, unutar kojih su posebno obrađene pojedine teme. I s likovne strane gledano izložbeni je prostor oslobođen suvišne nagomilanosti predmeta iste vrste. U novootvorenom muzeju prizemno lijevo bila je izložena izvaneuropska zbirka, postavljena prema ranijoj koncepciji Mirka Kus-Nikolajeva; na prvom je katu obnovljen postav četiri interijera kojima je dodana i unutrašnjost dumitorske kolibe, dok je ostali prostor iskorišten za izlaganje nošnji prema ranije spomenutoj etnološkoj podjeli po zonama. Na stubištu su postavljene plitke vitrine u kojima su razradene pojedine teme iz područja obrta i narodne umjetnosti, kao na primjer: vez i čipka, šarane tikvice, pisanice i sl. Sam rad na postavu tekao je etapno. Radovi na prvom katu završeni su 1955. godine, kada počinje uređenje dvorane u prizemlju desno, gdje su do tada izloženi predmeti gospodarstva

i obrta. No unatoč nedostatku sredstava za potpunu gradevinsku adaptaciju, dvorana je u razdoblju od 1961. do 1967. korištена za povremene izložbe. U izlaganju stalnog postava, kao i u osmišljavanju povremenih izložaba, u najvećoj se mjeri nastojalo pratiti trendove suvremene muzeologije, iako su finansijske mogućnosti često bile ograničavajući faktor pojedinih zamisli.

Usporedno s radom na stalnom postavu Marijana Gušić radi na tekstu vodiča kroz muzejski postav. Tako 1955. godine izlazi *Tumač Izložene grade*, za koji se može reći da je puno više od običnog vodiča kroz izložbu. Na 196 stranica teksta s 46 crno/bijelih fotografija donosi stručno znanstvenu obradu izložbenih cjelina, koja predstavlja svojevrsni pregled materijalne kulture hrvatske etnografije. Stoga *Tumač* do danas ostaje nezaobilaznom literaturom svakog etnologa, pa i ostalih stručnjaka srodnih društvenih zanosit.

U vrijeme ravnateljstva profesorice Gušić Etnografski muzej imao je funkciju Matične službe za ostale muzeje u Hrvatskoj. Tako se njezinim osobnim angažmanom, uz pomoć ostalih stručnjaka, realiziraju stalni postavi i općenito organizira rad mnogih lokalnih i zavičajnih muzeja ili zbirki kao, na primjer, u Zadru, Dubrovniku, Kutini, Đakovu, Čazmi, Ozlju i Jastrebarskom. Treba izdvojiti njezin rad u Kumrovcu, prvo na osmišljavanju biografskog odjela i rukovodenju Memorijalnim muzejom maršala Tita, te poticanju širenja projekta zaštite etnografske baštine toga kraja osnivanjem muzeja na otvorenom Staro selo - Kumrovec.

Usporedno s radom u Muzeju Marijana Gušić nastoji intenzivirati i terenska istraživanja. Tako su u cilju skupljanja podataka i otkupa građe istraženi pojedini lokaliteti u Istri, Hrvatskom zagorju, Medimurju, Slavoniji,

sl. 5 Jelka Radauš Ribarić s gostima na otvaranju novog postava 1972. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

Baranji, Dalmaciji, Konavlima i okolicu Zagreba.

Dobro poznavanje fundusa Etnografskog muzeja, kao i fundusa mnogih drugih muzeja, zbirki, crkvenih riznica i građe na terenu osnovica su bogatog stručno-znanstvenog spisateljskog rada prof. Marijane Gušić. U njezinu je opusu oko 126 bibliografskih jedinica objavljenih pretežito u domaćim i stranim stručnim i znanstvenim časopisima ili posebnim publikacijama. U svojim radovima etnografski materijal vrednuje i prezentira kao kulturno-povijesnu gradu. Tumačenju određenih etnoloških pojava pristupa interdisciplinarno, tragajući za njihovim korijenima ili usporedbama u pojedinim kulturno-povijesnim ili umjetničkim razdobljima. Iako su u središtu njezina interesa bili tradicijsko odijevanje i tekstilne izradevine, u njezinim radovima susrećemo i rasprave o pisanicama, pastirskim drvenim čašama, votivima, maskama, oglavlјima i sl. S područja muzeologije značajni su i članci o etnološkim ili muzeološkim teorijsko-metodološkim pitanjima, kao i radovi o problematici ambijentalne zaštite kulturnih dobara.

JELKA RADAUŠ RIBARIĆ - DIREKTORICA MUZEJA U RAZDOBLJU 1965. - 1975. Jelka Radauš Ribarić rođena je 8. ožujka 1922. u Mariboru (Slovenija), u obitelji izbjeglica iz Istre. Otac Josip Ribarić bio je profesor, a majka Zora nastavnik - defektolog. Jelka je osnovnu školu polazila u Mariboru i Kastvu, srednjoškolsko obrazovanje započela je na Građanskoj školi u Kastvu, nastavila na Ženskoj realnoj gimnaziji u Sušaku, a maturirala je 1940. godine na II. Realnoj gimnaziji u Zagrebu. Nakon toga upisuje na Filozofskom fakultetu XXVII etnološku grupu s predmetima: A. etnologija, B.

južnoslavenska književnost, C. hrvatski jezik i D. arheologija. Diplomirala je 1944. godine. Prvo zaposlenje nalazi u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu početkom 1945. godine. No, već nakon nekoliko mjeseci, točnije 1. kolovoza 1945. prelazi u Etnografski muzej, gdje ostaje do umirovljenja 31. prosinca 1975. godine. Istodobno aktivno surađuje s raznim kulturnim organizacijama i društvima. Na očuvanju ukupne etnografske baštine utječe i svojim radom u odborima brojnih smotri folklora. Spomenimo samo članstvo u Stručnom odboru Međunarodne smotre folklora u Zagrebu, koje traje od početka 1966. godine do danas, kao i zasluge u osnivanju i trajanju Vinkovačkih jeseni, također od 1966. godine do današnjih dana. U svojem životu kao i radu u struci nailazi na veliku pomoć i suradnju supruga, pokojnog kipara prof. Vanje Radauša. Nakon umirovljenja postaje članicom Hrvatskog mariološkog društva i Društva hrvatskih intelektualki, u okviru kojeg je od 1993. nositeljica programa *Tradicijske tekstilne vještine* namijenjenog lakšoj reintegraciji prognanica - povratnica s područja Banovine, Slavonije i Baranje.

Jelka Radauš Ribarić zapošljava se u Etnografskome muzeju 1945. godine kao kustos pripravnik. Odmah sudjeluje u svim muzejskim poslovima, čiju je aktivnost nakon mirovanja tijekom Drugog svjetskog rata, trebalo ponovno pokrenuti. Vrlo rano odlazi na prvi terenski rad na područje Istre. Prvo dragocjeno iskustvo, i njezino istarsko podrijetlo, vezat će je trajnije za Istru. Kao rezultat tog rada, uz otkup muzejske građe, nastat će niz stručnih članaka, a svoju doktorsku dizertaciju s naslovom *Ženska narodna nošnja na poluotoku Istri* obranila je 1965. godine. Taj je rukopis, dopunjeno novijim

sl. 6 Osnovne grane gospodarstva, dio stalnog postava iz 1972. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

sl. 7 Narodna nošnja Konavala i Vrlike, dio stalnog postava iz 1972. godine
Fototeka Etnografskog muzeja, Zagreb

istraživanjima i spoznajama objavljen tek 1997. godine i može se smatrati izuzetno vrijednim prilogom hrvatskoj etnološkoj znanstvenoj literaturi. No osim Istre, području terenskog rada Jelke Radauš Ribarić su Kvarnerski otoci, Dubrovačko primorje, Hrvatsko zagorje, a toj se listi, u kasnijim godinama službovanja, mogu pribrojiti i Lika, te posebice Slavonija i Baranja. Kao mladi muzealac također sudjeluje i u pripremi pojedinih tema prve poslijeratnog postava prof. Marijane Gušić, a kao članica muzejske ekipe u službi Matičnosti, radi i na stalnim postavima muzeja u Dubrovniku i Zadru. I zatim, nakon dvadesetak godina stjecanja muzejskog iskustva, 1965. godine dolazi do kandidature Jelke Radauš Ribarić za ravnateljstvo Etnografskog muzeja. Tu će funkciju obnašati do umirovljenja u prosincu 1975. godine.

Stupanjem na mjesto ravnateljice, Jelka Radauš Ribarić susreće se, sada iz prve ruke, s nepovolnjim stanjem u kojem se Etnografski muzej nalazio zbog dotrajlosti zgrade, skučenosti prostora i neadekvatnih uvjeta za pohranu predmeta i rad muzejskog osoblja. Problem potrebe nove muzejske zgrade već je dulje vrijeme bio prisutan, no nedostatak novca nije dopuštao takva planiranja. Ubrzo se uvidjelo da je jedini, iako ne lako ostvariv, izlaz u adaptaciji postojećeg prostora u staroj muzejskoj zgradi. Zahvaljujući idejnom projektu arhitekta Aleksandra Freundenreicha, Skupština grada Zagreba 1968. dodjeljuje Muzeju početna sredstva za adaptaciju zgrade. Građevinski radovi potrajat će tri godine, a realizacija novog postava bit će završena u listopadu 1972. godine. Od samog početka adaptacije osobna angažiranost Jelke Radauš Ribarić, kao ravnateljice i stručnjaka etnologa-muzealca, na svim potrebnim poslovima od neprocjenjive je važnosti. Njezina suradnja s arhitektom rezultirala je prenamjenom određenih prostora u zgradici. Na primjer, adaptacijom podrumskih i tavanskih prostora za potrebe depoa, spuštanjem stropova u izložbenim prostorima prvoga kata, dogradnjom prostora za rad administrativnog i stručnog osoblja i potrebe preparatorskih radionica, kao i prenamjenom prostora na drugom katu za potrebe povremenih izložaba. Paralelno s građevinskim poslovima trebalo je voditi brigu oko premještanja i čuvanja cjelokupnog muzejskog fundusa. A najvažnije od svega, trebalo je istodobno osmislići novi muzejski postav i

pripremiti materijal za izlaganje. U svim je poslovima ravnateljica imala aktivnu podršku i pomoći cijelog kolektiva, koji je u vrijeme neposredno pred ponovno otvorenje muzeja povećan zapošljavanjem nekolicine mlađih stručnjaka - etnologa i preparatora. Tako je i novi postav ekipni rad etnologa, ali prema idejnoj konцепciji i pod vodstvom Jelke Radauš Ribarić. U osmišljavanju zadatka svakako joj je pomoglo izvrsno poznavanje cjelokupnog hrvatskog etnografskog materijala, a posebice tadašnjeg fundusa našeg muzeja. Novi postav, koji je prvenstveno imao zadatak predstavljanja tradicijske pučke kulture Hrvatske, bio je podijeljen u nekoliko cjelina, diktiranih i samim rasporedom izložbenog prostora.

Na početku šetnje kroz muzej u prizemlju desno izložene su *Osnovne grane gospodarstva i narodnog rukotvorstva*. Izloženi predmeti prikazali su sve poslove i djelatnosti koji su bili važni za život i opstanak seoske zajednice s kraja 19. i početka 20. stoljeća - od sabiraštva, zemljoradnje, stočarstva, ribarstva, pčelarstva, maslinarstva, tekstilnog rukotvorstva, košaraštva, lončarstva i sl. Na prvom katu izložene su *Narodne nošnje u Hrvatskoj*, raspoređene prema regionalnim cjelinama unutar panonske, dinarske i jadranske etnografske zone. Iako se radi o izlaganju uglavnom svečanih primjeraka nošnje, njihov raspon i raznolikost dovoljno govore o mnogim aspektima svakodnevnog života autarkične seoske zajednice s prijelaza 19. u 20. stoljeće. Taj je dojam pojačan i manjim izložbenim cjelinama koje su skladno uklopljene u izložbeni prostor prvoga kata, a to su: unutrašnjost seoske kuće sjeverozapadne Hrvatske, ženska oglavlja Posavine i Pokuplja, posoblje okolice Zagreba i Posavine, čilimi i prostirke iz Slavonije, Istre i Like, vez i nakit Jadranu te ukrasni drveni predmeti sjeverozapadne Hrvatske. U prizemlju lijevo u Odjelu izvaneuropskih kultura prikazana je etnografska građa naroda drugih kontinenata. Treba spomenuti da je u svrhu izlaganja prvi put izvršen pregled i muzeološka obrada cjelokupne zbirke izvaneuropske građe, koja je do tada samo nesustavno skupljana. Za taj veliki posao zahvalnost dugujemo dr. Sanji Lazarević, koja pod ravnateljstvom Jelke Radauš Ribarić, postaje voditeljicom izvaneuropskog odjela.

Likovnu realizaciju novog postava potpisuje akademski

slikar Edi Kovačević, naravno, uz konzultaciju i suradnju Jelke Radauš Ribarić, dok je za razradu antropoloških tipova muzejskih manekena zatražena pomoć kipara prof. Vanje Radauša. U rasporedu izlaganja predmeta prvi put je poštovana secesijska arhitektura unutrašnjosti zgrade, posebice ulaznog prostora, monumentalnog stubišta i okrugle dvorane ispod kupole.

U realizaciji postava korištene su novoizrađene vitrine velikih staklenih površina smještene u slobodnom prostoru i uz zidove dvorana, postamenti i panoj raznih veličina i posebno prilagođena rasvjeta. Svaka izložbeni cjelina popraćena je dodatnim informacijama kroz niz crteža, fotografija i legendi. U svakom detalju nastojalo se pratiti dosege tadašnje muzeologije, napose vezano uz adekvatnu zaštitu izložene građe.

Nakon ponovnog otvorenja muzeja 1972. godine počinjana je aktivnost održavanja povremenih tematskih izložbi u adaptiranom prostoru drugoga kata. Jelka Radauš Ribarić sudjeluje u likovnoj realizaciji većine izložaba. No ovaj put nabrojiti ćemo samo one kojima je ujedno i kompletan autor. To su: *Oblikovano drvo* (1973.), *Narodni život Istre* (1975.), i *Narodni vezovi Hrvatske*, izložba održana iste godine u prostoru Umjetničkog paviljona na Zrinjevcu. Što se izložbene djelatnosti tiče njezino je ime vezano i uz dva velika izložbena projekta, prvo u svojstvu koautora jugoslavenskog dijela izložbe *Oblici narodnog života u Evropi*, održane u Belgiji 1975. godine, a zatim kao idejni autor i koordinator realizacije izložbe *Čarolija niti* o tekstilnom rukotvorstvu održane 1988. godine u Muzejskom prostoru, vezano uz 12. kongres Unije antropoloških i etnoloških znanosti.

Naravno, pored svega rečenoga treba spomenuti i publicistički rad dr. Jelke Radauš Ribarić, koji se zapravo odvija paralelno s njezinim radom u muzeju, a vezan je često i uz raznoliku muzejsku građu. Kroz sedamdesetak naslova dosad objavljenih radova vidi se veliki raspon stručnih i znanstvenih tema njezinih istraživanja i zanimanja. Ovdje ćemo spomenuti tek nazine objavljenih knjiga. To su: *Vezak vezla* (1973.), *Narodne nošnje Hrvatske* (1975.) i već spomenuto *Ženska narodna nošnja u Istri* (1997.), uz pripomenu da nestripljivo očekujemo novo dopunjeno izdanje knjige *Narodne*

nošnje Hrvatske. Što se tiče pristupa i interpretacije etnografske građe, citirat ću što o njezinom publicističkom radu kaže dr. Dunja Rihtman-Auguštin: ... "U radovima i istraživanjima Jelke Radauš Ribarić polazište je etnološko ali analitički uvidi, hipoteze i zaključci obilato posežu za saznanjima povijesti kulture i osobito povijesti umjetnosti. Od prof. Gavazzija (učitelja i velikog uzora) je razlikuje to što premda disciplinira imaginaciju, ipak je ne koči, te se usuduje zaključiti na mjestima gdje bi se on možda ustručavao. Poticaji da u znanstvenom istraživanju primijeni imaginaciju nasumnjivo potječu od druge, od Gavazzija posve različite ali također znamenite etnologinje, Marijane Gušić. Nju će Jelka Radauš Ribarić naslijediti na mjestu direktorice Etnografskog muzeja u Zagrebu. No dok si je Marijana Gušić dopuštala gotovo neobuzdane zalete u povijest i prostor, Gavazzijeva učenica Jelka Radauš Ribarić uvijek je uspjevala obuzdati maštanje u korist podataka tj. konačne znanstvene spoznaje" (Buzetski zbornik 22, Buzet 1996., str.17.).

LITERATURA

- ¹ Benc-Bošković, Katica: *U spomen Marijana Gušić* (1901-1987), Narodna umjetnost br. 25, ZIF Zagreb, 1987., str. 277-279.

² Eckhel, Nerina: *80. godina Etnografskog muzeja u Zagrebu /katalog izložbe/*, EMZ Zagreb, 1999.

³ Gjetvaj, Nada: *Etnografski muzej u Zagrebu - u povodu 70. obljetnice, Etnološka istraživanja* br. 5, EMZ Zagreb, 1989.

⁴ Ivkane, Ivanka: *Doktorica Jelka Radauš Ribarić direktorka Etnografskog muzeja u Zagrebu*, Buzetski zbornik 22, Buzet, 1996., str. 29-32.

⁵ Muraj, Aleksandra: *Marijana Gušić*, Hrvatski bibliografski leksikon /u tisku/

⁶ Rihtman-Auguštin, Dunja: *Jelka Radauš Ribarić etnologinja u akciji*, Buzetski zbornik 22, Buzet, 1996., str.17-20.

MARIJANA GUŠIĆ AND JELKA RADAUŠ RIBARIĆ - HEADS OF THE ETHNOGRAPHIC MUSEUM IN ZAGREB

The Ethnographic Museum in Zagreb was founded in 1919. From that time to the present day only two women headed this institution. They were Marijana Gušić and Jelka Radauš Ribarić. Each of them has, in her own way, contributed to the methods and activities of the Museum. Marijana Gušić, nee Heneberg (Zagreb 18.2.1901 - Zagreb 6.2.1987) earned her degree in history and geography at the University of Zagreb. After serving as a high-school teacher at Sušak and in Zagreb, she was appointed as the directress of the Ethnographic Museum in 1946. She held that post until her retirement in 1965. She took charge at a very difficult time after World War II. Although without sufficient funds, she succeeded in modernising the permanent exhibition and liberating it from the clutter of objects of the same type. Along with the new exhibition, she published the "Interpretation of the exhibits", whose professional and scholarly approach to the subject surpassed the primary aim of serving as a guide to the exhibits. She also tried to renew fieldwork and the acquisition of objects, and was intensely involved with the publication of professional and scholarly papers dealing with a wide range of subjects. In her work she enjoyed the support of her husband Branimir Gušić, a renowned ear-nose-throat specialist, anthropographer, natural scientist and mountaineer.

Jelka Radauš Ribarić (Maribor 8.3.1922.) studied ethnology (together with Yugoslav literature, Croatian and archaeology) in Zagreb. From 1945 she worked at the Ethnographic Museum in Zagreb as a curator. She immediately took part in fieldwork in Marijana Gušić's team of associates in developing the concept of the first post-war permanent exhibition. Her fieldwork was mainly centred on Istria, and in 1965 her PhD thesis was "Women's traditional costumes on the Istrian Peninsula". (The manuscript, with added new material, was published in 1997.) Jelka Radauš Ribarić became the directress of the Museum in 1965. At the outset she was faced with the need to renew and reconstruct the Museum building, while at the same time developing a new concept for the permanent exhibition. The reconstruction of the building was done by the architect Aleksandar Frenodenreich, while the new permanent exhibition was the result of teamwork of ethnologists that carried out the concept put forward by and overseen by the directress. The exhibition was designed by the artist Edo Kovačević - naturally, in consultation with Jelka Radauš Ribarić - while the anthropological figures of the museum manikins were designed by the sculptor Vanja Radauš, our directress' lifelong companion and associate.

The permanent exhibition is divided into three sections: The basics of folk husbandry, Croatian folk costumes and the Department of non-European cultures. The exhibition was laid out in accordance with contemporary museum practice. After the opening of the permanent exhibition in October 1972, work was intensified on permanent exhibitions in the Museum as well as outside the institution. Apart from authoring several exhibitions of her own, Jelka Radauš Ribarić also designed exhibitions for other colleagues. Along with the demanding task of directress, Jelka Radauš Ribarić found the time for writing for professional publications, publishing a host of articles and several books, for the most part dealing with the subject of folk costumes and textiles in general. She held the post of directress of the Museum until her retirement in 1975.